

CHĘCZOWI PTÓSZCE

Nie kòzdô białka brékûje chłopa doma. Mòže wòlec jiné białczi abò zwierzäta do towarzëstwa. Colemało nôczäscy sã to kòtë, psë abò ptôczi, z jaczich na wiérzch wëcygnä kanarka.

Czej sã mô kòta, psa abò kanarka doma, to nie znaczi, że ni mòże tam bẽc jinéch stwórzeniów, np. dzecy. Leno czej sã dzecë, to wskôzywô na to, że dzes w òkòlim kräcy sã abò sã ju zakräcyt lëdzczi sómc. Ale më sã zajimómë białkama, co wòlą co jinégò.

Co różni chłopa ôd kanarka? Kanark je żôtti, a chłop mòże bẽc np. mòdrim ptôszkä, taczym, co to lôtiwô sobie ôdnat-donat bez zajäcô. Kanark mùszi bẽc sómcä, bë jinaczi nie spiéwô, a na co kòmù niemi ptôch w klôtce? Chłop ni mùszi bẽc sómcä, bò mòże bẽc babą. W całoscë, czej za pòmału jedze aùtołä. Są téz taczi, co jima bêlo za cãzkò miészk nosec a z Andrzeja zrobili sã Aną. Za to jidze letkò na wetkä sã do pòlsczegò sejmù zadostac. Kanark je, jé i spiéwô. Chłopi téz, biwô, že spiéwią. Ale ze swiéca, ze swiéca taczych székac. A jak ju zaréczi, to nie wièsz, czë to zaczälë ùprawiac kanalizä, czë czasä jakô bana abò jiny TIR nie nadjézdżô. W całoscë chłopsczi spiéw za kanarkä nie szlachùje. Chiba že Andrzej-Ana i... tedë taczé wësoczé tónë sã barži mòzléwé. Pòdobno jim brzëdszi kanark, tim piäknieszé tónë ze se wëcygô. Pòdobno je z chlopama. Ti piäkny z ùrodzeniô ni mùsza specjalno sã narobic, cobë taką białkã zòchlëc. Temù bierzą sã za to, czej sã jesz młodi a białczi mają krótczi wid. A jak ju jaką chwëcą, tej trzimi! Pózni grëbiejä, slepnä a chërë na pùczel jima wlôžajä i je corôz cãzi ze wszëczim, téz z białkama. Nôgorzi mają ti z métra cäti. Ôd małoscë cwiczą sã, jak zwrôcac na se ûwôgä, cobë jich nie üdeptac a wëstëchac. Mają nôlepszą nawijkä. Pòtrafią spiewac na kòzdą nótä: słodkò, grozno, grëbò a wësôk. Znôta jaczégò chłopa? Gwësno, že jo! Ti môli chłopi wlôžajä na nôwëzsze stólczi, a že mają „spiéw” wërobiony – do póznich latków rozmiejają białczi czarzec. A òne jich wëbiérają i temù tak më z tą demòkracją wëzdrzimë...

W czim kanark (łac. *spsziéwùs chëczus*) je lepszi ôd domowegò chłopa (łac. *chlapùs chëczus*)? Przede wszëczim dobrze sã do białczi ôdzewô. Tréluje, a nôglosni, czej je rôd abò jak przémôwiô tescowô. Chłop w tèch dwùch razach sedzy cëchò. Taczi kanark mało do žecô brékûje. Jaczé zôrno do pòdzobaniô, co na tâpienié pazurkow, kroplä wòdë, swòje sztërë nôrtë a swiäti bezpiek. (Mój kanark Félk straszno nie lëdô, czej òb noc òbzéróm filmë z kùng-fù – reno wëriwô

sobie piórka. Białka z zoòlogicznégò gôda, že to ze stre-su. Kò kanark nie wié, że to je leno film...). A jesz tej-sej kanark pòtrzebuje, cobë mù klôtkä wëczeszzcëc.

Chłop téz za wiele do žecô nie brékûje. Leno, żebë gò dozerac. Lubi zjesc, wëpic a nawatkä czasä téz pòdzobac. Sztërë nôrtë kòchô

baro. Czejbë mù delë internet darmôk – jak nen kanark bê le w swòji klôtce sedzôł. Jak gò sã wëpùscy pò tim büten, je często ôd se. Nie wié, co ze sobą zrobic, i szukô pòdobnych ptôszków, cobë w grëpie co mädrégò ùsadzëc. Abò chòc wëpic, le kropla to mdze wierä za mało. Biwô, že chłop rozmieje kòl se pòsprzątac, w całoscë, czej bél w wòjskù. Z pranim ju nie je tak rożewò. Przë chłopach je mòdro a czäscy – czôrno. Mają òni w se wiele wòdë, co jã mùsza bez skórä do òbleczeniów przelévac. Temù do praniô je skòpicą. Są w tim rzeczë, co lži prziidze nowé kùpiac jak wëprac, bò kòszt proszkù, plinu, wòdë a prądu spòtrzebowony na doprowadzienié taczi chłopsczi stréflë do pòchnieniô – je dzél wëzszi jak kùpiené nowi. Jemù mùszi téz czasä platowac kòszle. Kòl ptôcha tegò ni ma. Chłop je wicy jak kanark, a je przë tim wëmëslnieszi. Nie chce nudłów trzë razë w tidzeniu. Wcyg le bê chcôł do te co miłégò ôd białczi czëc ô tim, co zrobił. Jaczi to òn prawie je méster. Kanark taczi nie je. Chłop co sztót jaką nową zabôwkã mùszi miec. A to aùtol, a to nowi statk do rëbów łowieniô, chòcô w błotkù le bùdle òstałë a doma nicht tegò nie dëgwi. Kanark nié. Nie pëskuje, czej mô smiecë wëniesc abò czej sã na pòspólnym kònco do nédzi pòprzeléwa białce kasa. Ale ôd kanarka ni ma pòdatkowi ùldzi...

TÓMK FÓPKA